

Javno savjetovanje o klimatskim ambicijama EU-a za 2030. i o oblikovanju određenih klimatskih i energetske politika u okviru europskog zelenog plana

Polja označena zvjezdicom (*) obvezna su.

Uvod

Globalno zagrijavanje koje je u tijeku utječe na građane i ugrožava našu dugoročnu održivost na planetu Zemlji. Prosječna temperatura našeg planeta već se povećala za 1 °C i svijet trenutačno nije na dobrom putu da postigne cilj Pariškog sporazuma da se globalno zagrijavanje ograniči na manje od 2 °C, a kamoli manje od 1,5 °C. U posebnom izvješću Međuvladina panela o klimatskim promjenama o učincima globalnog zagrijavanja od 1,5 °C (2018.) navodi se da bi se već pri zagrijavanju od 2 °C svijet suočio s dramatičnim i potencijalno nepovratnim učincima klimatskih promjena. Znanost je nedvojbeno utvrdila blisku povezanost i međuovisnost klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti.

Europska unija preuzela je vodeću ulogu na globalnoj razini u borbi protiv klimatskih promjena i aktivno provodi politike za smanjenje svojih emisija stakleničkih plinova i njihovo odvajanje od gospodarskog rasta. Time se EU-u omogućuje da modernizira svoje gospodarstvo i energetske sustav tako da oni postanu dugoročno održivi, da se poboljša energetska sigurnost te da se smanjenjem onečišćenja zraka poboljša zdravlje građana.

EU je već donio klimatsko i energetske zakonodavstvo za smanjenje emisija stakleničkih plinova za barem 40 % do 2030. u odnosu na vrijednosti iz 1990. Osim toga, donio je i ambiciozno zakonodavstvo o energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije, a procjenjuje se da će se potpunom provedbom tog zakonodavstva emisije stakleničkih plinova do 2030. smanjiti za oko 45 %, čime bi se premašio trenutačni cilj. Kao dio tog zakonodavstva države članice razvijaju nacionalne energetske i klimatske planove kako bi osiguravale ispunjavanje zajedničkih ciljeva EU-a. Ne bude li dopunjeno dodatnim politikama, očekuje se da će dogovoreno zakonodavstvo dovesti do smanjenja emisija stakleničkih plinova za oko 60 % do 2050. Komisija je 2018. predložila da [EU postane klimatski neutralan do 2050.](#) kompenziranjem preostalih emisija stakleničkih plinova apsorpcijama. Europski parlament i Europsko vijeće podržali su taj cilj 2019., a Komisija je predložila da se on ugradi u [europski propis o klimi](#).

Prema najnovijem istraživanju Eurobarometra, 93 % građana EU-a smatra da su klimatske promjene ozbiljan problem, a velika većina stanovništva EU-a želi odlučnije mjere u pogledu klimatskih promjena. Kao odraz toga i zbog hitnosti klimatskih i s njima povezanih ekoloških izazova, Europska komisija predložila je u prosincu 2019. [europski zeleni plan](#) kao jedan od svojih prioriteta, uključujući i popis budućih prijedloga za njegovo ostvarenje. Cilj je europskoga zelenog plana, među ostalim, usklađivanje svih politika EU-a s ciljem klimatske neutralnosti do 2050. slanjem ranog i predvidljivog signala svim sektorima i dionicima da se pripreme na preobrazbu.

U okviru europskoga zelenog plana Komisija namjerava predložiti povećanje EU-ova cilja za odgovorno smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2030. za najmanje 50 % i eventualno do 55 % u odnosu na razine iz 1990. Komisija će temeljito procijeniti izvedivost povećanja cilja za 2030. te njegove posljedice na društvo, gospodarstvo i okoliš. U toj će se procjeni razmotriti kako povećati ambicije, a da se pritom i povećava konkurentnost EU-a, osigurava socijalna pravednost i pristup sigurnoj, pristupačnoj i održivoj energiji i drugim materijalnim resursima, ostvaruju koristi za građane i smanji gubitak bioraznolikosti i degradacija okoliša. Komisija namjerava u trećem tromjesečju 2020. predstaviti sveobuhvatan plan za povećanje klimatskog cilja EU-a za 2030.

Polazeći od postojećeg zakonodavstva za 2030. i sveobuhvatnog plana koji je u izradi Komisija će do lipnja 2021. preispitati i prema potrebi predložiti reviziju ključnog relevantnog energetskeg i klimatskog zakonodavstva. To će uključivati usklađen skup izmjena postojećeg klimatskog, energetskeg i prometnog okvira za 2030., posebno u pogledu Direktive EU-a o sustavu trgovanja emisijama, Uredbe o raspodjeli tereta, Uredbe o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu, standardnih vrijednosti za emisije CO₂ za automobile i kombije te, prema potrebi, Direktive o energiji iz obnovljivih izvora i Direktive o energetskeg učinkovitosti.

Ovim se javnim savjetovanjem pozivaju građani i organizacije da doprinesu utvrđivanju odgovornog načina za povećanje ambicioznosti ciljeva EU-a za smanjenje emisija do 2030. Napominjemo da relevantna pitanja i teme mogu biti uključeni i u druga javna savjetovanja kao što su, primjerice, strategija za održivu i pametnu mobilnost, strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama, strategija „od polja do stola”, akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava, ciljano savjetovanje za evaluaciju Smjernica o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014. - 2020.

Upute

Ovo se javno savjetovanje sastoji od nekoliko uvodnih pitanja povezanih s vašim profilom, nakon čega slijedi upitnik, koji je podijeljen na dva dijela. **Ne morate odgovoriti na oba dijela upitnika, odnosno možete ispuniti i samo jedan od njih. Isto tako ne morate odgovoriti na sva pitanja u upitniku.**

Prvi dio upitnika odnosi se na sveukupne klimatske ambicije i kako im se može pridonijeti mjerama u energetskeg sektoru i drugim sektorima. Drugi je dio više tehničke prirode; u njemu se razmatraju mogućnosti za poboljšanje oblikovanja konkretnih politika EU-a i može iziskivati veće stručno znanje.

U **prvom dijelu upitnika** tražimo vaše mišljenje o:

- sveukupnoj ambiciji EU-a u pogledu klime za 2030. te s njome povezanim prilikama i izazovima (1. skupina pitanja)
- potencijalu u energetskeg sektoru i drugim sektorima za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2030. te instrumentima i mjerama za postizanje tog cilja (2. skupina pitanja)
- širim uvjetima koji omogućuju provedbu i povezanim politikama koje su potrebne za poticanje smanjenja emisija stakleničkih plinova (3. skupina pitanja)

Drugi dio upitnika više je tehničke prirode i usmjeren je na oblikovanje politika EU-a. U njemu se traži vaše mišljenje o:

- oblikovanju konkretnih klimatskih i energetske politika (5. skupina pitanja)
- politikama EU-a i suradnji s trećim zemljama u pogledu klimatskih promjena (6. skupina pitanja)

Na kraju obaju dijelova pozivamo vas da navedete eventualne dodatne komentare i da učitajte dodatne informacije, dokumente o stajalištu ili sažetke politika u kojima se izražavaju vaša stajališta ili stajališta vaše organizacije. Ako odlučite ispuniti oba dijela upitnika, dokumente o stajalištu ili sažetke politika učitajte samo jednom.

Svi odgovori na upitnik kao i učitani dokumenti o stajalištu i sažeci politike bit će objavljeni na internetu. Za informacije o postupanju s osobnim podacima i odgovorima pročitajte posebnu izjavu o zaštiti osobnih podataka priloženu ovom savjetovanju.

U interesu transparentnosti, ako odgovarate u ime organizacije, upišite se u registar predstavnika interesne skupine ako već niste. Upisom u registar obvezujete se na pridržavanje kodeksa ponašanja. Ako se ne želite upisati u registar, vaš će se doprinos obraditi i objaviti zajedno s doprinosima pojedinaca.

O vama

* Označite jezik na kojem odgovarate.

- bugarski
- češki
- danski
- engleski
- estonski
- finski
- francuski
- grčki
- hrvatski
- irski
- latvijski
- litavski
- malteški
- mađarski
- nizozemski
- njemački
- poljski
- portugalski
- rumunjski
- slovački
- slovenski
- španjolski
- švedski
- talijanski

* Označite svojstvo u kojem odgovarate.

- akademska / istraživačka ustanova
- poslovno udruženje
- poduzeće / poslovna organizacija
- organizacija za zaštitu potrošača
- građanin EU-a
- organizacija za zaštitu okoliša
- državljanin zemlje izvan EU-a
- nevladina organizacija
- javno tijelo
- sindikat
- drugo

* Ime:

* Prezime:

* E-adresa (ne objavljuje se):

* Označite razinu aktivnosti svoje organizacije.

- međunarodna
- lokalna
- nacionalna
- regionalna

* Ime organizacije:

najviše 255 znakova

* Označite veličinu organizacije.

- do 9 zaposlenih (mikropoduzeće)
- 10 - 49 zaposlenih (malo poduzeće)
- 50 - 249 zaposlenih (srednje poduzeće)
- više od 250 zaposlenih (veliko poduzeće)

Broj u registru transparentnosti:

najviše 255 znakova

Provjerite je li vaša organizacija upisana u [registar transparentnosti](#). To je dobrovoljna baza podataka za organizacije kojima je cilj utjecati na donošenje odluka u EU-u.

*Matična zemlja

Označite svoju matičnu zemlju ili zemlju u kojoj je sjedište vaše organizacije.

☐ Afganistan	☐ Farski Otoci	☐ Latvija	☐ Rusija
☐ Ålandski Otoci	☐ Fidži	☐ Lesoto	☐ Saint-Barthélemy
☐ Albanija	☐ Filipini	☐ Libanon	☐ Saint-Martin
☐ Alžir	☐ Finska	☐ Liberija	☐ Saint-Pierre-et-Miquelon
☐ Američka Samoa	☐ Francuska	☐ Libija	☐ Salomonovi Otoci
☐ Američki Djevičanski Otoci	☐ Francuska Gijana	☐ Lihtenštajn	☐ Samoa
☐ Andora	☐ Francuska Južna i Antarktička Područja	☐ Litva	☐ San Marino
☐ Angola	☐ Francuska Polinezija	☐ Luksemburg	☐ Saudijska Arabija
☐ Angvila	☐ Gabon	☐ Madagaskar	☐ Sejšeli
☐ Antarktika	☐ Gambija	☐ Makao	☐ Senegal
☐ Antigva i Barbuda	☐ Gana	☐ Malavi	☐ Sijera Leone
☐ Argentina	☐ Gibraltar	☐ Maldivi	☐ Singapur
☐ Armenija	☐ Grčka	☐ Malezija	☐ Sint Maarten
☐ Aruba	☐ Grenada	☐ Mali	☐ Sirija
☐ Australija	☐ Grenland	☐ Mali Udaljeni Otoci SAD-a	☐ Sjedinjene Američke Države
☐ Austrija	☐ Gruzija	☐ Malta	☐ Sjeverna Koreja
☐ Azerbajdžan	☐ Guadeloupe	☐ Maroko	☐ Sjeverna Makedonija
☐ Bahami	☐ Guam	☐ Maršalovi Otoci	☐ Sjevernomarijanski Otoci
☐ Bahrein	☐ Guernsey	☐ Martinique	☐ Slovačka
☐ Bangladeš	☐ Gvajana	☐ Mauricijus	☐ Slovenija
☐ Barbados	☐ Gvatemala	☐ Mauritanija	☐ Somalija
☐ Belgija	☐ Gvineja	☐ Mayotte	☐ Španjolska
☐ Belize	☐ Gvineja Bisau	☐ Mađarska	☐ Srbija
☐ Benin	☐ Haiti	☐ Meksiko	☐ Srednjoafrička Republika
☐ Bermudi	☐ Honduras	☐ Mikronezija	☐ Šri Lanka
☐ Bjelarus	☐ Hong Kong	☐ Mjanmar/Burma	☐ Sudan
☐ Bocvana	☐ Hrvatska	☐ Moldova	☐ Surinam
☐ Bolivija	☐ Indija	☐ Monako	☐

- Bonaire, Sveti Eustazije i Saba
- Bosna i Hercegovina
- Božićni Otok
- Brazil
- Britanski Djevičanski Otoci
- Britansko Indijskooceansko Područje
- Brunej
- Bugarska
- Burkina Faso
- Burundi
- Butan
- Cabo Verde
- Čad
- Češka
- Čile
- Cipar
- Clipperton
- Cookovi Otoci
- Côte d'Ivoire
- Crna Gora
- Curaçao
- Danska
- Demokratska Republika Kongo
- Dominika
- Dominikanska Republika
- Džibuti
- Egipat
- Indonezija
- Irak
- Iran
- Irska
- Island
- Italija
- Izrael
- Jamajka
- Japan
- Jemen
- Jersey
- Jordan
- Južna Afrika i Južni Sendvički Otoci
- Južna Koreja
- Južni Sudan
- Kajmanski Otoci
- Kambodža
- Kamerun
- Kanada
- Katar
- Kazahstan
- Kenija
- Kina
- Kirgistan
- Kiribati
- Kaledonija
- Mongolija
- Montserrat
- Mozambik
- Namibija
- Nauru
- Nepal
- Niger
- Nigerija
- Nikaragva
- Niue
- Nizozemska
- Njemačka
- Norveška
- Nova Kaledonija
- Novi Zeland
- Oman
- Otoci Heard i McDonald
- Otoci Pitcairn
- Otoci Turks i Caicos
- Otok Bouvet
- Otok Man
- Otok Norfolk
- Pakistan
- Palau
- Palestina
- Panama
- Svalbard i Jan Mayen
- Švedska
- Sveta Helena, Otok Uzašašća i Tristan da Cunha
- Sveta Lucija
- Sveti Kristofor i Nevis
- Sveti Toma i Prinsipe
- Sveti Vincent i Grenadini
- Švicarska
- Tadžikistan
- Tajland
- Tajvan
- Tanzanija
- Timor-Leste
- Togo
- Tokelau
- Tonga
- Trinidad i Tobago
- Tunis
- Turkmenistan
- Turska
- Tuvalu
- Uganda
- Ujedinjena Kraljevina
- Ujedinjeni Arapski Emirati
- Ukrajina
- Urugvaj
- Uzbekistan
- Vanuatu

☐ Ekvador	☐ Kokosovi (Keelingovi) Otoci	☐ Papua Nova Gvineja	☐ Vatikanski Grad
☐ Ekvatorska Gvineja	☐ Kolumbija	☐ Paragvaj	☐ Venezuela
☐ El Salvador	☐ Komori	☐ Peru	☐ Vijetnam
☐ Eritreja	☐ Kongo	☐ Poljska	☐ Wallis i Futuna
☐ Estonija	☐ Kosovo	☐ Portoriko	☐ Zambija
☐ Esvatini	☐ Kostarika	☐ Portugal	☐ Zapadna Sahara
☐ Etiopija	☐ Kuba	☐ Réunion	☐ Zimbabve
☐ Falklandski Otoci	☐ Kuvajt	☐ Ruanda	
	☐ Laos	☐ Rumunjska	

Navedite gospodarski sektor u kojem poslujete (kao pojedinac ili kao organizacija).

- poljoprivreda, lov i šumarstvo
- financijsko posredovanje
- ribolov
- poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge
- rudarstvo i vađenje
- javna uprava i obrana
- proizvodnja
- obrazovanje
- opskrba električnom energijom, plinom i vodom
- zdravstvena zaštita i socijalna skrb
- građevinarstvo
- druge javne, društvene i osobne usluge
- trgovina na veliko i malo
- djelatnosti privatnih kućanstava kao poslodavaca
- hoteli i restorani
- izvanteritorijalne organizacije i tijela
- usluge prijevoza, skladištenja i komunikacije
- drugo

Navedite:

najviše 300 znakova

Ako ste organizacija civilnog društva ili javna uprava, navedite glavno područje djelovanja ili područje nadležnosti:

najviše 300 znakova

* Privatnost odgovora

Komisija će objaviti odgovore primljene u okviru ovog javnog savjetovanja. Možete odlučiti hoće li vaši osobni podaci biti dostupni javnosti.

anonimno

Uz vaše odgovore objavljuju se samo svojstvo u kojem ste odgovorili i matična zemlja. Ostali osobni podaci neće biti objavljeni (ime i prezime, ime i veličina organizacije, broj u registru transparentnosti).

javno

Uz vaše odgovore objavljuju se i osobni podaci (ime i prezime, ime i veličina organizacije, broj u registru transparentnosti, matična zemlja).

Neovisno o odabranoj opciji, vaši odgovori mogu podlijegati zahtjevu za pristup dokumentima na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije. U tom slučaju zahtjev će se razmotriti u skladu s uvjetima iz Uredbe i primjenjivim pravilima o zaštiti podataka.

Slažem se s [odredbama o zaštiti osobnih podataka](#).

I. DIO

Ne morate odgovoriti na oba dijela upitnika, odnosno možete ispuniti i samo jedan od njih. Isto tako ne morate odgovoriti na sva pitanja u upitniku.

I. DIO

1. Sveukupne klimatske ambicije za 2030., prilike i izazovi

1.1. Cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. za EU

EU si je zadao cilj da do 2030. smanji domaće emisije stakleničkih plinova za najmanje 40 % u odnosu na razine iz 1990., što je znatno povećanje godišnjih smanjenja u usporedbi sa smanjenjima u posljednja tri desetljeća. Trenutačno se procjenjuje da će djelotvorna provedba zakonodavstva o energetskej učinkovitosti i energiji iz obnovljivih izvora kako je dogovoreno na razini EU-a za 2030. dovesti do smanjenja emisija stakleničkih plinova od oko 45 % do 2030.

Imajući na umu nedavno dogovoreni cilj EU-a da se do 2050. postigne klimatska neutralnost i budući da se sve više smatra da treba hitno poduzeti klimatske i ekološke mjere za smanjenje onečišćenja, koji bi trebao biti cilj EU-a za 2030. za smanjivanje domaćih emisija stakleničkih plinova?

- Cilj bi trebao ostati nepromijenjen - smanjenje emisija stakleničkih plinova u EU-u za najmanje 40 % u odnosu na razine iz 1990.
- Cilj bi trebalo povećati na najmanje 50 %.
- Cilj bi trebalo povećati na najmanje 55 %.

1.2. Prilike i izazovi povezani s ambicioznijim klimatskim ciljem za 2030.

Koje **prilike** navedene u nastavku smatrate najrelevantnijima kad je riječ o povećanju klimatskih ambicija do 2030.?

(moguće je više odgovora)

- To će biti prilika da doprinesemo spašavanju našeg planeta i ispunjavanju naše dužnosti prema budućim generacijama.
- Omogućit će se da do 2050. postupno postignemo klimatski neutralan EU.
- Pridonijet će se smanjenju troškova u društvu nastalih zbog klimatskih promjena (npr. zbog ekstremnih vremenskih uvjeta, suša, gubitka ekosustava itd.).
- Omogućit će se rast gospodarstva EU-a na temelju novih modela proizvodnje i potrošnje (npr. pristup kružnoga gospodarstva).
- Ojačat će se vodeća uloga EU-a i potaknuti globalno djelovanje u borbi protiv klimatskih promjena.
- Stvorit će se nova (zelena) radna mjesta, uključujući ona koja se teško eksternaliziraju izvan EU-a (npr. održavanje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, građevinarstvo).
- Smanjit će se onečišćenje, poboljšati zdravlje, učiniti gradove i zgrade ugodnijima za život i time povećati dobrobit građana.
- Industrij EU-a omogućit će se početna prednost na globalnim tržištima.
- Povećat će se energetska sigurnost i smanjiti ovisnost EU-a o fosilnim gorivima iz uvoza.
- Drugo (navedite u okviru za odgovor).

Navedite:

najviše 300 znakova

Koje **izazove** navedene u nastavku smatrate najrelevantnijima kad je riječ o povećanju klimatskih ambicija do 2030.?

(moguće je više odgovora)

- To će iziskivati znatna ulaganja u sektore industrije, usluga, prijevoza i energetike u EU-u. Troškovi ulaganja vjerojatno će se prenijeti na potrošače putem viših cijena ili poreza.
- Vjerojatno će doći do strukturnog pomaka i promjene zahtjeva u pogledu vještina u gospodarstvu, što bi moglo dovesti do pogoršanja stanja i smanjenja broja radnih mjesta u sektorima povezanim s vađenjem fosilnih goriva i proizvodnji s visokim emisijama ugljika.
- Promijenit će se postojeća politika i imat ćemo manje vremena za osmišljavanje i provedbu dodatnih mjera i za prilagodbu gospodarskih subjekata tim mjerama.
- Istovremeni prelazak na klimatsko neutralno, kružno i digitalno gospodarstvo i društvo može dovesti do znatne preraspodjele radne snage među sektorima, zanimanjima i regijama. Poduzeća, a posebno MSP-ovi, mogla bi imati poteškoće pri prekvalifikaciji i osiguravanju dovoljne radne snage.
- To bi moglo dovesti do društvene nejednakosti jer bi cijene zelenih proizvoda, održive hrane i prijevoza te energije iz obnovljivih izvora isprva bile veće, što bi moglo negativno utjecati na ljude i regije s nižim primanjima i doprinijeti energetsom siromaštvu.

- Čak i uz ambiciozniji cilj za 2030. teško je osigurati poduzimanje dovoljno mjera za smanjenje emisija stakleničkih plinova na terenu.
- Bude li EU djelovao sam, mogla bi se smanjiti njegova konkurentnost na međunarodnom planu.
- Drugo (navedite u okviru za odgovor).

Navedite:

najviše 300 znakova

1.3. Ravnoteža između prilika i izazova

Kad je riječ o prilikama i izazovima koje ste naveli u odgovorima na prethodna pitanja, smatrate li da bi prilike prevagnule nad izazovima u vašem svakodnevnom životu (pitanje za pojedince) ili sektoru djelatnosti (pitanje za organizacije/tijela)?

- slažem se
- ne slažem se
- ne znam / nemam mišljenje

I. DIO

2. Sektorske mjere i potencijal za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2030.

2.1. Važnost doprinosa sektora

Sektore navedene u nastavku poredajte prema tome koliko smatrate da je važno da se u njima radi na smanjenju emisija stakleničkih plinova i povećanju apsorpcije u kontekstu ambicioznijeg cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030.

Poredak od 1. (najvažnije) do 8. (najmanje važno).

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Usluge (uključujući IKT)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Zgrade	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Industrija	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mobilnost/prijevoz	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Opskrba energijom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Poljoprivreda	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Šumarstvo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gospodarenje otpadom	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2.2. Energetski sustav

Proizvodnja i potrošnja energije i dalje se u velikoj mjeri oslanjaju na fosilna goriva i čine više od 75 % emisija stakleničkih plinova u EU-u. Za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. to će trebati stubokom izmijeniti.

Prema vašem mišljenju, ako EU kani ostvariti ambiciozniji cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030., koji bi bili glavni pokretači potrebne energetske tranzicije?

(moguće je više odgovora)

- veća energetska učinkovitost
- šira upotreba energije iz obnovljivih izvora
- korištenje nuklearne energije za proizvodnju električne energije
- elektrifikacija krajnje potrošnje energije
- postupni prestanak upotrebe krutih fosilnih goriva
- manja uloga prirodnog plina
- bolje povezivanje sektorâ plina i električne energije
- primjena tehnologija za hvatanje i korištenje ugljika
- korištenje ugljično neutralnih nositelja energije kao što su zeleni/plavi vodik, biometan, e-plin ili e-goriva
- manja potreba za energijom zahvaljujući promjeni načina života (npr. korištenje aktivnih načina prijevoza, kružno gospodarstvo)
- ne znam / nemam mišljenje

2.3. Ambicije u pogledu energije iz obnovljivih izvora

U postojećem zakonodavstvu cilj na razini EU-a jest postići udio energije iz obnovljivih izvora od najmanje 32 % u konačnoj potrošnji energije 2030. Troškovi tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora proteklih su se godina znatno smanjili.

Prema vašem mišljenju, koja je razina ambicije EU-a potrebna u pogledu energije iz obnovljivih izvora 2030. kako bi se ostvario cilj EU-a za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2030. (koji ste naveli u odgovoru na pitanje 1.1.) i dugoročni cilj EU-a za postizanje klimatske neutralnosti do 2050.?

- postizanje udjela od najmanje 32 % energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije u EU-u do 2030., tj. bez promjene u odnosu na već dogovorenu razinu
- postizanje udjela od najmanje 35 % energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije u EU-u do 2030.
- postizanje udjela od najmanje 40 % energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije u EU-u do 2030.
- još ambiciozniji cilj od udjela od najmanje 40 % energije iz obnovljivih izvora u konačnoj potrošnji energije u EU-u do 2030.
- ne znam / nemam mišljenje

2.4. Ambicije u pogledu energetske učinkovitosti

U postojećem zakonodavstvu cilj na razini EU-a jest postići energetske učinkovitost od najmanje 32,5 % godine 2030.[1] u primarnoj i konačnoj potrošnji energije, pri čemu se primjenjuje načelo „energetska učinkovitost na prvome mjestu”[2].

[1] U odnosu na ishodišnu vrijednost iz 2007.

[2] „Energetska učinkovitost na prvome mjestu” znači da se pri planiranju te pri donošenju politika i odluka o ulaganju u području energije u najvećoj mogućoj mjeri uzimaju u obzir alternativne troškovno učinkovite mjere energetske učinkovitosti za povećanje učinkovitosti potražnje za energijom i opskrbe energijom, osobito s pomoću troškovno učinkovite uštede energije u krajnjoj potrošnji, inicijativa za upravljanje potražnjom te učinkovitije pretvorbe, prijenosa i distribucije energije, pri čemu se i dalje ostvaruju ciljevi tih odluka (Uredba (EU) 2018/1999).

Prema vašem mišljenju, kolika je razina ambicije EU-a potrebna u pogledu energetske učinkovitosti 2030. kako bi se ostvario cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u do 2030. (koji ste naveli u odgovoru na pitanje 1.1.) i dugoročni cilj EU-a za postizanje klimatske neutralnosti do 2050.?

- postizanje energetske učinkovitosti od najmanje 32,5 % (u primarnoj i konačnoj potrošnji energije) do 2030., tj. bez promjene u odnosu na već dogovorenu razinu
- postizanje energetske učinkovitosti od najmanje 35 % (u primarnoj i konačnoj potrošnji energije) do 2030.
- postizanje energetske učinkovitosti od najmanje 40 % (u primarnoj i konačnoj potrošnji energije) do 2030.
- još ambiciozniji cilj od postizanja energetske učinkovitosti od najmanje 40 % (u primarnoj i konačnoj potrošnji energije) do 2030.
- ne znam / nemam mišljenje

2.5. Uloga fosilnih goriva

2.5.1. Kruta fosilna goriva

Kruta fosilna goriva kao što su ugljen, lignit, treset i naftni škrljavac (dalje u tekstu „kruta fosilna goriva”) u velikoj su mjeri doprinijela razvoju naših gospodarstava od industrijske revolucije. S druge strane, ta goriva uzrokuju velike emisije stakleničkih plinova i drugih onečišćujućih tvari. Stoga korištenje tih goriva bez smanjenja njihovih emisija nije u skladu s ciljem EU-a da do 2050. postigne klimatsku neutralnost.

Prema vašem mišljenju, kako se to pitanje može riješiti uz postojeće zakonodavstvo i ciljeve smanjenja emisija stakleničkih plinova za 2030. i 2050.?

(moguće je više odgovora)

- Uz postojeći okvir nisu potrebne nikakve daljnje javne intervencije.
- Potrebna je regulativa na nacionalnoj razini, nametanjem postupnog ukidanja uporabe krutih fosilnih goriva za proizvodnju električne energije do određenog datuma.
- Potrebna je regulativa na nacionalnoj razini, nametanjem postupnog ukidanja uporabe krutih fosilnih goriva za grijanje do određenog datuma.
- Potrošače treba jasno upozoriti da uporaba krutih fosilnih goriva za grijanje nije održiva.
- Treba dati jasniji cjenovni signal na razini EU-a i na nacionalnoj razini za postupno smanjenje uporabe fosilnih goriva (npr. oporezivanjem ugljika ili trgovanjem emisijama).

- Treba postupno ukidati javnu potporu za ulaganja u kruta fosilna goriva i njihovu uporabu.
- Treba promicati čiste tehnologije (kao što su hvatanje i skladištenje /korištenje ugljika), čime bi se moglo omogućiti daljnja uporaba krutih fosilnih goriva.
- Treba promicati ugljično neutralnu proizvodnju električne energije i elektrifikaciju konačne potražnje (npr. proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, električne toplinske crpke i vozila).
- Ne znam / nemam mišljenje.

2.5.2. Prirodni plin

Prema vašem mišljenju, mogu li prirodni plin i drugi plinovi doprinijeti dekarbonizaciji energetskeg sustava EU-a i postizanju cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. kako bi se postigao dugoročni cilj EU-a za postizanje klimatske neutralnosti 2050.?

- Da, prirodni plin može doprinijeti postizanju cilja EU-a za 2030. jer je on klimatski povoljnija alternativa ugljenu ili nafti u sektorima grijanja, prijevoza i proizvodnje električne energije te omogućuje fleksibilnost za energetske sustav koji se sve više temelji na obnovljivim izvorima.
- Prirodni plin može imati određenu ulogu kao prijelazno gorivo, ali najkasnije nakon 2030. trebalo bi ga sve više zamjenjivati ugljično neutralnim alternativama kao što su bioplina, biometan, zeleni vodik i e-plin.
- Prirodni plin je fosilno gorivo; nastavak njegova korištenja otežat će ispunjavanje cilja za 2030. i dugoročno će uzrokovati ovisnost o njemu. Potražnja za prirodnim plinom smanjit će se usmjeravanjem na energetske učinkovitost i elektrifikaciju.
- Ne znam / nemam mišljenje.

2.6. Zgrade

Na zgrade otpada 40 % konačne potrošnje energije, uključujući potrošnju električne energije. Uz to, iz zgrada dolazi 13 % ukupnih emisija stakleničkih plinova u EU-u (34 % ako se uključe neizravne emisije iz elektrana i toplana). Zgrade se mogu dekarbonizirati, a njihova se energetska učinkovitost može poboljšati s pomoću niza rješenja.

2.6.1. Stambene zgrade - rješenja za vlasnike nekretnina

Za stambene zgrade ocijenite mogućnosti navedene u nastavku kako biste naznačili koja rješenja smatrate najrelevantnijima za vlasnike kuća i stanova kako bi postigli klimatsku neutralnost svojih nekretnina.

Ocjene se kreću od 5 (vrlo relevantno) do 1 (malo relevantno). Ne morate ocijeniti sve mogućnosti.

	1	2	3	4	5
Zamjena trenutnog sustava grijanja i hlađenja učinkovitijim sustavom (npr. zamjena kotla na plin toplinskom crpkom)	☐	☐	☐	☐	☐

Zamjena stare ili neučinkovite opreme za grijanje koja koristi bioenergiju, kruta ili tekuća fosilna goriva	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje energije iz obnovljivih izvora proizvedene na samoj lokaciji (npr. biomasa, solarna toplinska energija, fotonaponske ploče, geotermalni izvori) ili izvan lokacije preko mreža centraliziranog grijanja /hlađenja	☐	☐	☐	☐	☐
Poboljšavanje toplinskih svojstava ovojnice zgrade ugradnjom bolje izolacije i prozora	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje pametnih tehnologija (npr. sustavi automatizacije zgrada i kontrolni sustavi, regulacija temperature u prostorijama, pametna brojila)	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje energetski učinkovitijih uređaja	☐	☐	☐	☐	☐

2.6.2. Nestambene zgrade - rješenja za vlasnike zgrada

Za nestambene zgrade poput ureda, trgovina, bolnica, škola i sl. ocijenite mogućnosti navedene u nastavku kako biste naznačili koja rješenja smatrate najrelevantnijima za vlasnike zgrada u cilju postizanja klimatski neutralnih zgrada.

Ocjene se kreću od 5 (vrlo relevantno) do 1 (malo relevantno). Ne morate ocijeniti sve mogućnosti.

	1	2	3	4	5
Korištenje sustava automatizacije zgrada i kontrolnih sustava te tehnologija pametnih zgrada	☐	☐	☐	☐	☐
Poboljšavanje toplinskih svojstava ovojnice zgrade ugradnjom bolje izolacije i prozora	☐	☐	☐	☐	☐
Ugradnja energetski učinkovitijih sustava grijanja i hlađenja	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje energije iz obnovljivih izvora na samoj lokaciji (npr. biomasa, solarna toplinska energija, fotonaponske ploče, geotermalni izvori) ili izvan lokacije preko mreža centraliziranog grijanja/hlađenja	☐	☐	☐	☐	☐
Primjena sustava upravljanja energijom	☐	☐	☐	☐	☐

2.7. Industrija

Industrija je odgovorna za 25 % konačne potrošnje energije i oko 20 % ukupnih emisija stakleničkih plinova. Znatno smanjenje emisija iz industrije kako bi se doprinijelo ciljevima postizanja klimatske neutralnosti do 2050. i nulte stope onečišćenja posebno je zahtjevno i iziskivat će ispitivanje i široku primjenu novih tehnologija do 2030. uzimajući u obzir investicijske cikluse u industriji.

U tablici u nastavku ocijenite navedene tehnologije i druga rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova u industrijskim postrojenjima u razdoblju do 2030.

Ocjene se kreću od 5 (vrlo relevantno) do 1 (malo relevantno). Ne morate ocijeniti sve mogućnosti.

--	--	--	--	--	--

	1	2	3	4	5
Veća energetska učinkovitost industrijskih procesa	☐	☐	☐	☐	☐
Elektrifikacija industrijskih procesa	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje vodika u industrijskim primjenama, npr. kao gorivo, sirovina ili redukcijsko sredstvo	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje e-goriva u industrijskim primjenama	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje održive biomase kao sirovine (npr. u kemijskoj industriji)	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje održive biomase kao goriva	☐	☐	☐	☐	☐
Korištenje hvatanja i skladištenja ugljika ili hvatanja i korištenja ugljika	☐	☐	☐	☐	☐
Razvoj u većoj mjeri kružnoga gospodarstva u kojem se proizvodi i materijali češće ponovno upotrebljavaju i recikliraju te razvoj novih poslovnih koncepata	☐	☐	☐	☐	☐
Zamjena proizvoda s visokom razinom emisija alternativnim proizvodima bez emisija ili s niskim emisijama stakleničkih plinova	☐	☐	☐	☐	☐

2.8. Mobilnost: cestovni promet

Napominjemo da će Komisija pokrenuti i javno savjetovanje o strategiji „Održiva i pametna mobilnost“.

Iz cestovnog prometa u EU-u dolazi oko 70 % emisija stakleničkih plinova u prometu, odnosno 20 % ukupnih emisija u EU-u i stoga ima važnu ulogu u prelasku na klimatski neutralno gospodarstvo i ambicioznijem cilju smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. EU u tom području provodi niz politika, kao što su minimalno oporezivanje goriva te ciljevi za 2025. i 2030. za smanjenje emisija CO₂ iz novih automobila, kombija i kamiona.

S obzirom na izazove u području klime i okoliša, koliko je važno da se djelovanje EU-a usmjeri na područja navedena u nastavku?

Ocjene se kreću od 5 (vrlo važno) do 1 (malo važno). Ne morate ocijeniti sve stavke.

	1	2	3	4	5
Povećanje udjela održivijih vrsta prijevoza (npr. poticanje multimodalnosti te aktivne mobilnosti, primjerice hodanja ili vožnje biciklom)	☐	☐	☐	☐	☐
Povećanje učinkovitosti cjelokupnog prometnog sustava (npr. boljim sustavima za upravljanje prometom)	☐	☐	☐	☐	☐

Povećanje uporabe čistih vozila kao što su električna vozila i vozila s pogonom na vodik (npr. s pomoću standarda za emisije) i osiguravanje učinkovite integracije tih vozila u energetska mreža	☐	☐	☐	☐	☐
Povećanje uporabe održivih alternativnih goriva (npr. razvoj infrastrukture za punjenje ili opskrbu gorivom, obveze miješanja)	☐	☐	☐	☐	☐
Poticanje održivih odluka potrošača i praksa mobilnosti s niskom razinom emisija (npr. veća primjena načela „onečišćivač plaća” i „korisnik plaća”, bolje informiranje potrošača o ugljičnom otisku)	☐	☐	☐	☐	☐
Povećanje ulaganja u održivu infrastrukturu i rješenja za promet (npr. željeznice velikih brzina, unutarnji plovni putovi, infrastruktura za punjenje i opskrbu gorivom)	☐	☐	☐	☐	☐
Poticanje uporabe inovativnih digitalnih rješenja u prometu	☐	☐	☐	☐	☐
Poboljšanje cjenovne pristupačnosti i dostupnosti održivog prijevoza	☐	☐	☐	☐	☐

Prema vašem mišljenju, koje su glavne prepreke većem broju vozila s nultom razinom emisija?

(moguće je više odgovora)

- cijena vozila s niskom i nultom razinom emisija
- dostupnost infrastrukture za punjenje/opskrbu gorivom
- dostupnost modela vozila
- nedovoljan doseg vozila
- oporezivanje vozila s niskom i nultom razinom emisija
- drugo

2.9. Poljoprivreda, šumarstvo i korištenje zemljišta

Korištenje zemljišta može doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova zamjenjivanjem goriva s visokim emisijama ugljika i fosilnih goriva biomasom i povećanom apsorpcijom CO₂ u ugljiku u tlu i biomasi. S druge strane, tijekom poljoprivrednih aktivnosti mogu nastajati emisije stakleničkih plinova, a sječom šuma i poljoprivrednim aktivnostima oslobađa se CO₂ iz šuma i zemljišta.

Prema vašem mišljenju, koja rješenja navedena u nastavku najviše pridonose smanjenju emisija stakleničkih plinova i povećanju uklanjanja CO₂ u sektorima korištenja zemljišta?

(moguće je više odgovora)

- pošumljavanje s ciljem povećanja šumskih površina u Europi
- održivo upravljanje šumama, obnova i očuvanje šuma kako bi se osiguralo da postojeće šume apsorbiraju više CO₂
- osiguravanje da šume budu izvor materijala za biogospodarstvo, uz istovremeno održivo gospodarenje šumama
-

poboljšanje poljoprivredne prakse kako bi se omogućilo skladištenje veće količine CO₂ u poljoprivrednim zemljištima i smanjile aktivnosti tijekom kojih se oslobađa CO₂ iz zemljišta

- promicanje agrošumarskih i agroekoloških praksi
- poljoprivreda i akvakultura kao izvor biomase za bioenergiju i biogoriva: *koja se temelji na prehranbenim usjevima*
- poljoprivreda i akvakultura kao izvor biomase za bioenergiju i biogoriva: *koja se temelji na poljoprivrednom otpadu*
- poljoprivreda i akvakultura kao izvor biomase za bioenergiju i biogoriva: *koja se temelji na drvnoj biomasi (npr. trajnicama, drvenastim i zeljastim usjevima, kulturama kratkih ophodnji)*
- poljoprivreda i akvakultura kao izvor biomase za bioenergiju i biogoriva: *koja se temelji na uzgoju algi*
- očuvanje i obnova organskog tla, močvarnih područja i tresetišta
- očuvanje i obnova travnjaka
- smanjenje emisija iz uzgoja stoke
- smanjenje emisija iz gnojiva, uključujući smanjenje uporabe gnojiva, u poljoprivredi
- smanjenje emisija iz obrade tla u poljoprivredi
- preusmjeravanje proizvodnje hrane i hrane za životinje sa zemljišta na održivu akvakulturu

I. DIO

3. Uvjeti koji omogućuju provedbu i druge politike

3.1. Odluke potrošača

Odluke potrošača i promjena ponašanja mogu znatno utjecati na emisije stakleničkih plinova. Prema vašem mišljenju, koje promjene imaju najveći potencijal za smanjenje emisija stakleničkih plinova?

(moguće je više odgovora)

- rjeđe korištenje automobila češće hodanje, uporaba bicikla ili javnog prijevoza
- manje putovanja zrakoplovom ili zamjena tih putovanja alternativama s manje emisija, primjerice željeznicom ili videokonferencijama
- promjena načina prehrane prelaskom na zdraviju hranu i hranu s manjim emisijama ugljika
- izbjegavanje prekomjerne potrošnje, primjerice manjom potražnjom za aparatima, odjećom i drugim proizvodima
- prelazak na poslovne modele proizvoda kao usluge (tj. najam umjesto posjedovanja proizvoda) ili druge kružne poslovne modele (npr. zajedničko korištenje proizvodima)
- selidba u energetski i materijalno učinkovitije zgrade
- smanjivanje otpada i veća stopa recikliranja otpada

3.2. Pravedna tranzicija i zapošljavanje

Ambiciozan cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u do 2030. predstavljat će izazov za gospodarstvo u cjelini i za građane. Pritom je ključno da se troškovi te tranzicije podijele. Ako su troškovi nerazmjerni za neke skupine u društvu, predlažu se mjere za njihovo ublažavanje. Koristi bi isto tako trebale biti ravnomjerno raspoređene u svim skupinama u društvu.

Koje bi mjere EU trebao podržati u kontekstu svojih instrumenata financiranja za klimatsku politiku kao što je Modernizacijski fond u okviru ETS-a za promicanje pravedne i socijalno uravnotežene tranzicije?

(moguće je više odgovora)

- gospodarska diversifikacija i modernizacija uz smanjenje uporabe fosilnih goriva
- modernizacija energetskega sustava s naglaskom na energetske učinkovitost i uvođenje obnovljive energije
- prekvalifikacija radnika u sektorima s visokim emisijama stakleničkih plinova ili sektorima u kojima se proizvodi roba s visokim emisijama stakleničkih plinova
- socijalne mjere i mjere socijalne skrbi kao što su mjere za ublažavanje energetskega siromaštva i podupiranje tranzicije na tržištu rada
- drugo

3.3. Oporezivanje i određivanje cijena ugljika: korištenje prihoda

Iako se njime povećavaju cijene energije, određivanje cijena ugljika nudi i mogućnost korištenja prihoda na koristan način. Što od navedenog smatrate najkorisnijim načinom za korištenje prihoda iz instrumenta za određivanje cijena ugljika?

(moguće je više odgovora)

- „recikliranje” prihoda smanjenjem poreza na rad (tj. reforma poreznih sustava kako bi postali povoljniji za zapošljavanje)
- korištenje prihoda kako bi se kompenzirali troškovi kućanstava s niskim prihodima ili drugih ranjivih skupina
- korištenje prihoda za potporu kućanstvima s niskim prihodima u postupku tranzicije (npr. ciljane subvencije za izolaciju zgrada i energetske učinkovitost ili mobilnost s niskom razinom emisija)
- korištenje prihoda za financiranje uvođenja zelenih tehnologija, infrastrukture za mobilnost s niskim razinama emisija itd.
- korištenje prihoda za podupiranje procesa pravedne tranzicije u ugroženim regijama

3.4. Istraživanja, inovacije i uvođenje

Prema vašem mišljenju, u kojim bi područjima državno financiranje istraživanja bilo najvažnije za postizanje većih smanjenja emisija do 2030. kako bi se do 2050. postigla klimatska neutralnost EU-a? Odaberite najviše pet opcija.

(moguće je više odgovora)

- znanost o klimi

- gospodarstvo na temelju vodika i gorivnih ćelija
- sintetička goriva
- kružno gospodarstvo s nultim emisijama ugljika
- tehnologije za hvatanje, korištenje i skladištenje ugljika
- energetska učinkovitost
- energija iz obnovljivih izvora
- skladištenje energije
- održiva i pametna mobilnost
- pametne i održive zgrade
- biogospodarstvo, poljoprivreda i šumarstvo, prirodna rješenja na kopnu i moru
- integracija tehnologija, infrastruktura i digitalizacija
- socioekonomska i bihevioralna istraživanja i inovacije

I. DIO

4. Dodatne informacije

Postoje li još neki ključni aspekti koji nisu navedeni u pitanjima, a željeli biste ih komentirati?

najviše 1000 znakova

Prema potrebi učitajte dodatne materijale kao što su kratki dokumenti o stajalištu ili sažeci politika u kojima se izražavaju vaša stajališta ili stajališta vaše organizacije.

Datoteke ne smiju biti veće od 1 MB.

Dopuštene su samo datoteke u formatu pdf,txt,doc,docx,odt,rtf

II. DIO (za stručnjake)

Ne morate odgovoriti na oba dijela upitnika, odnosno možete ispuniti i samo jedan od njih. Isto tako ne morate odgovoriti na sva pitanja u upitniku.

Pitanja u drugom dijelu upitnika više se odnose na politike i u njima se razmatraju mogućnosti za

poboljšavanje oblikovanja postojećih i mogućih dodatnih klimatskih i energetske politike kako bi se omogućila veća smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030.

II. DIO (za stručnjake)

5. Oblikovanje klimatske i energetske politike

Glavno zakonodavstvo o klimi na koje se odnosi povećanje ambicije jest sljedeće:

- Direktiva o sustavu trgovanja emisijama (ETS EU-a), kojom se reguliraju veliki točkasti izvori onečišćenja i zrakoplovstvo
- Uredba o raspodjeli tereta, kojom se među državama članicama raspoređuju nastojanja za smanjenje emisija stakleničkih plinova u drugim sektorima gospodarstva kao što su promet, zgrade, mala industrija, poljoprivreda i otpad
- Uredba o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu (LULUCF), kojom se reguliraju emisije i apsorpcija iz prirodnih ponora ugljikova dioksida (ugljik u zemlji i biomasa) u EU-u i emisijske norme CO₂ za automobile i kombije.

Glavni zakonodavni akti o energetici na koje se odnosi povećanje ambicije jesu Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora i Direktiva o energetskej učinkovitosti.

Veće smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2030. trebalo bi podržati i odgovarajućim poticajnim okvirom te usklađenim politikama u drugim područjima kao što su mobilnost, poljoprivreda, oporezivanje energije itd.

5.1. Uloga različitih instrumenata klimatske politike

Na temelju postojećeg zakonodavstva o klimi, u sektorima obuhvaćenima sustavom EU-a za trgovanje emisijama emisije bi se do 2030. trebale smanjiti za 43 % u odnosu na 2005. Za sektore obuhvaćene Uredbom o raspodjeli tereta ciljevi su ukupno smanjenje od 30 % do 2030. u odnosu na vrijednosti iz 2005. Za ponor ugljika u području korištenja zemljišta u skladu s Uredbom o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu cilj je osigurati da ponor ugljika u EU-u do 2030. funkcionira barem jednako dobro kao što se planira u postojećim praksama korištenja zemljišta.

Za koji bi od tih triju ključnih zakonodavnih akata trebalo znatno povećati razinu ambicije kako bi se omogućilo da EU do 2030. postigne smanjenje emisija stakleničkih plinova između 50 i 55 % u odnosu na vrijednosti iz 1990.? Ocijenite stavke u tablici u nastavku.

Ocjene od 5 (potrebno je znatno povećanje razine ambicije) do 1 (nije važno, za taj zakonodavni akt ne treba povećati razinu ambicije)

	1	2	3	4	5

Sustav EU-a za trgovanje emisijama	☐	☐	☐	☐	☐
Uredba o raspodjeli tereta	☐	☐	☐	☐	☐
Uredba o korištenju zemljišta, prenamjени zemljišta i šumarstvu	☐	☐	☐	☐	☐

5.2. Sustav EU-a za trgovanje emisijama (ETS EU-a)

U postojećem pravnom okviru za razdoblje 2021. - 2030. količina emisija stakleničkih plinova obuhvaćenih ETS-om EU-a trebala bi se u tom razdoblju smanjiti za 2,2 % godišnje. Međutim, za postizanje ambicioznijih ciljeva potrebna su veća smanjenja ili treba razmisliti o drugim mjerama koje utječu na cjenovne signale u pogledu ugljika.

Ambicije EU-a u sustavu za trgovanje emisijama mogu se povećati različitim opcijama politike. Koji je najbolji način za povećanje razine ambicije u pogledu ETS-a EU-a s ciljem djelotvornog doprinosa smanjenju emisija između 50 i 55 % do 2030.?

(moguće je više odgovora)

- uvođenje linearnog faktora smanjenja, čime bi se brže smanjila količina emisijskih jedinica koje su na raspolaganju svake godine
- uvođenje linearnog faktora smanjenja i snižavanje početne točke na koju se primjenjuje linearni faktor smanjenja (tj. smanjenje ukupne količine emisijskih jedinica)
- uvođenje cjenovne politike (npr. najniže cijene)
- smanjenje ili uklanjanje udjela besplatne dodjele jedinica
- jačanje pravila o rezervi za stabilnost tržišta (npr. ažuriranje brzine punjenja), dopuštajući pritom da druge politike budu glavni pokretači povećanja ambicije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova

5.2.1. Smanjivanje rizika od istjecanja ugljika u energetske intenzivnim sektorima

Povećanom razinom ambicije smanjit će se maksimalni ukupni broj emisijskih jedinica ETS-a, što će utjecati na broj emisijskih jedinica dostupnih za prodaju na dražbi i besplatnu dodjelu jedinica. Prodaja na dražbi standardni je način dodjele jedinica, a cilj je besplatne dodjele jedinica smanjiti rizik od istjecanja ugljika u energetske intenzivnim sektorima obuhvaćenima ETS-om EU-a. Za slučaj da se razine ambicije diljem svijeta i dalje razlikuju dok EU povećava svoje ambicije u pogledu klime, Komisija je u Komunikaciji o europskom zelenom planu predložila mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika za odabrane sektore kako bi se smanjio rizik od istjecanja ugljika. Ta će mjera biti osmišljena tako da bude u skladu s pravilima Svjetske trgovinske organizacije i drugim međunarodnim obvezama EU-a.

Ako se ciljevi povećaju kako bi odgovarali ukupnoj ambiciji da se u čitavom gospodarstvu do 2030. postigne smanjenje emisija stakleničkih plinova od 50 do 55 % u odnosu na 1990. i ako se besplatna dodjela industriji zadrži kao alat za rješavanje pitanja istjecanja ugljika, bi li trebalo promijeniti udio besplatne dodjele?

- Udio besplatne dodjele za industriju u kvoti ETS-a može se povećati.
-

Udio besplatne dodjele za industriju u kvoti ETS-a trebao bi ostati na sadašnjoj razini.

- Udio besplatne dodjele za industriju u kvoti ETS-a trebao bi se smanjiti.
- Ne znam / nemam mišljenje.

5.3. Proširenje sustava EU-a za trgovanje emisijama na cestovni promet i zgrade

5.3.1. Uloga određivanja cijena ugljika

Kako vidite ulogu određivanja cijena ugljika u smanjenju emisija iz zgrada i cestovnog prometa?

- Određivanje cijena ugljika trebalo bi biti komplementarno drugim politikama u pojedinim sektorima, uključujući postojeće poreze, pristojbe i naknade.
- Određivanje cijena ugljika trebalo bi zamijeniti ostale mjere za pojedine sektore.
- Određivanje cijena ugljika nije prikladno/izvedivo i za smanjenje emisija trebale bi se primijeniti druge mjere.
- Ne znam / nemam mišljenje.

5.3.2. Kako uvesti određivanje cijena ugljika

Kad bi EU uveo određivanje cijena ugljika u sektor zgrada ili cestovnog prometa, koju biste mogućnost odabrali?

- prijedlog poreza na CO₂ za te sektore
- uključivanje tih sektora u sustav trgovanja emisijama i provedbu dražbi
- ne znam / nemam mišljenje

5.3.3. Povezanost s Uredbom o raspodjeli tereta

Kad bi se sustav EU-a za trgovanje emisijama proširio na emisije u sektorima cestovnog prometa i zgrada povezane s energijom, bi li trebalo u taj sustav prebaciti i druge emisije povezane s energijom iz Uredbe o raspodjeli tereta?

- da
- ne
- ne znam / nemam mišljenje

Ako je odgovor potvrđan, na koje bi se emisije to trebalo odnositi?

- energetske emisije iz malih industrijskih postrojenja
- energetske emisije iz spaljivanja komunalnog otpada
- energetske emisije iz drugih sektora kao što je poljoprivreda itd.

5.3.4. Usklađivanje određivanja cijena ugljika za zgrade i cestovni promet

Prema vašem mišljenju, koji je najpoželjniji stupanj usklađenosti cijena ugljika za **zgrade** i sektore trenutno obuhvaćene ETS-om EU-a?

- Trebalo bi odmah ujednačiti cijene ugljika u sektoru zgrada u svim državama članicama uključivanjem tog sektora u ETS EU-a.

- Cijenu ugljika trebalo bi primjenjivati diljem EU-a u sektoru zgrada, no treba postojati mogućnost da se cijene ugljika u sektoru zgrada razlikuju od cijena ugljika u sektorima koji su već obuhvaćeni ETS-om.
- Trebalo bi odrediti cijenu ugljika za sektor zgrada, no države članice trebale bi zadržati mogućnost da određuju nacionalne cijene ugljika u tom sektoru.
- Primjenjivanje cijene ugljika na razini EU-a nije prikladno zbog već postojećih nacionalnih instrumenata (poreza, pristojbi i naknada).

Prema vašem mišljenju, koji je najpoželjniji stupanj usklađenosti cijena ugljika za **cestovni promet** i sektore trenutno obuhvaćene ETS-om EU-a?

- Trebalo bi odmah ujednačiti cijene ugljika u sektoru cestovnog prometa u svim državama članicama uključivanjem tog sektora u ETS EU-a.
- Cijenu ugljika trebalo bi primjenjivati diljem EU-a u sektoru cestovnog prometa, no treba postojati mogućnost da se cijene ugljika u sektoru cestovnog prometa razlikuju od cijena ugljika u sektorima koji su već obuhvaćeni ETS-om.
- Trebalo bi odrediti cijenu ugljika za sektor cestovnog prometa, no države članice trebale bi zadržati mogućnost da određuju nacionalne cijene ugljika u tom sektoru.
- Primjenjivanje cijene ugljika na razini EU-a nije prikladno zbog već postojećih nacionalnih instrumenata (poreza, pristojbi i naknada).

5.3.5. Proširenje sustava EU-a za trgovanje emisijama - prilike

Što smatrate **prilikama** kad je riječ o proširenju sustava EU-a za trgovanje emisijama na sektore kao što su zgrade i cestovni promet? Ocijenite važnost stavki navedenih u nastavku.

Ocjene se kreću od 5 (vrlo relevantno) do 1 (malo relevantno). Ne morate ocijeniti sve stavke.

	1	2	3	4	5
Povećanje energetske učinkovitosti	☐	☐	☐	☐	☐
Veća financijska atraktivnost obnove i elektrifikacije zgrada	☐	☐	☐	☐	☐
Isti poticaj cijene ugljika za električna vozila i vozila na fosilna goriva	☐	☐	☐	☐	☐
Stvaranje prihoda koji se mogu iskoristiti za olakšavanje tranzicije i kompenzaciju troškova kućanstava s nižim prihodima	☐	☐	☐	☐	☐
Pomoć EU-u da postigne svoje ciljeve u području klime i okoliša	☐	☐	☐	☐	☐

5.3.6. Proširenje sustava EU-a za trgovanje emisijama - izazovi

Što smatrate **izazovima** kad je riječ o proširenju sustava EU-a za trgovanje emisijama na sektore kao što su zgrade i cestovni promet? Ocijenite važnost stavki navedenih u nastavku.

Ocjene se kreću od 5 (vrlo važno) do 1 (malo važno). Ne morate ocijeniti sve stavke.

	1	2	3	4	5

Potrebna razina cjenovnog signala u pogledu ugljika kako bi dionici u području zgrada i cestovnog prometa smanjili emisije	☐	☐	☐	☐	☐
Utjecaj koji bi to imalo na cijenu u sustavu EU-a za trgovanje emisijama	☐	☐	☐	☐	☐
Složeni administrativni postupci i uvođenje pouzdanog sustava praćenja, izvješćivanja i verifikacije	☐	☐	☐	☐	☐
Preklapanje s postojećim mjerama određivanja cijena (osobito s oporezivanjem) u tim sektorima	☐	☐	☐	☐	☐
Društvena prihvatljivost imajući u vidu pravednu tranziciju	☐	☐	☐	☐	☐
Politička prihvatljivost uvođenja cijene ugljika u te sektore	☐	☐	☐	☐	☐

5.3.7. Kako uvesti određivanje cijena ugljika u sektor pomorskog prometa

Kad bi EU uveo cijenu ugljika u sektor pomorskog prometa, to bi trebao učiniti na sljedeći način:

- uvođenjem poreza na gorivo u tom sektoru, čime se stvara sigurnost u pogledu poticaja koji se time pruža, ali ne i u pogledu ekološkog ishoda
- uključivanjem tog sektora u ETS EU-a i provedbom dražbi, čime se stvara sigurnost u pogledu ukupnog smanjenja emisija stakleničkih plinova za sve sektore uključene u ETS EU-a
- ne znam / nemam mišljenje

5.3.8. Sustav EU-a za trgovanje emisijama i sektor pomorskog prometa - ključni aspekti

Koji su najvažniji aspekti kad je riječ o proširenju ETS-a EU-a na pomorski promet?

(moguće je više odgovora)

- emisije stakleničkih plinova koje treba obuhvatiti (emisije u lukama, emisije unutar/izvan EU-a)
- troškovna učinkovitost mjera za smanjenje emisija na temelju tehnološki neutralnog i fleksibilnog pristupa
- stvaranje prihoda koji se mogu iskoristiti za potporu ulaganjima u smanjenje emisija u pomorskom sektoru
- rizik od izbjegavanja/utaje obveza
- konkurentnost sektora pomorskog prometa EU-a
- provedivost (npr. administrativno opterećenje za brodarska društva)
- utiranje puta za buduće mjere smanjenja emisija na globalnoj razini

5.4. Uloga Uredbe o raspodjeli tereta

Koje od izjava u nastavku najbolje odražavaju vaše mišljenje o tome kako bi Uredba o raspodjeli tereta i odgovarajući nacionalni ciljevi smanjenja emisija trebali odražavati veće klimatske ambicije do 2030.?

(moguće je više odgovora)

- Sveukupna ambicija Uredbe o raspodjeli tereta trebala bi se izvesti iz troškovno učinkovitog doprinosa sektora na koje se odnosi raspodjela tereta

sveukupnim smanjenjima emisija u usporedbi sa sustavom EU-a za trgovanje emisijama i sektorima korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva.

- Dodatni doprinos sektora na koje se odnosi raspodjela tereta trebao bi biti manji od dodatnog doprinosa sektora obuhvaćenih ETS-om.
- Povećana razina ambicije EU-a u pogledu klime do 2030. za sektore na koje se odnosi raspodjela tereta ne treba se u potpunosti odražavati u nacionalnim ciljevima u okviru Uredbe, već bi se dio dodatnih smanjenja emisija mogao ostvariti npr. mjerama nedržavnih dionika ili poticajnim politikama.
- Emisije CO₂ iz sektora na koje se odnosi raspodjela tereta, kao što su zgrade i promet, trebale bi u najvećoj mogućoj mjeri biti obuhvaćene sustavom za trgovanje emisijama i biti isključene iz područja primjene nacionalnih ciljeva u okviru Uredbe o raspodjeli tereta.
- Emisije CO₂ iz sektora na koje se odnosi raspodjela tereta, kao što su zgrade i promet, trebale bi u najvećoj mogućoj mjeri biti obuhvaćene sustavom za trgovanje emisijama i ostati obuhvaćene i nacionalnim ciljevima smanjenja emisija u okviru Uredbe o raspodjeli tereta kako bi države članice i dalje bile motivirane za provedbu komplementarnih politika za smanjenje emisija.
- Ne znam / nemam mišljenje.

Ako se povećaju nacionalni ciljevi smanjenja emisija u okviru Uredbe o raspodjeli tereta, bi li trebalo prilagoditi druge elemente te Uredbe?

(moguće je više odgovora)

- Ne, sadašnji oblik Uredbe je svrsishodan.
- U metodologiji izračuna povećanja nacionalnih ciljeva trebalo bi dati veću težinu troškovnoj učinkovitosti.
- Trebalo bi prilagoditi ograničenja fleksibilnosti za bankarenje, kreditiranje i prijenose godišnjih emisijskih kvota.
- Trebalo bi povećati mogućnosti korištenja jedinica emisija LULUCF-a.
- Trebalo bi povećati ili proširiti pristup fleksibilnosti u sustavu EU-a za trgovanje emisijama.
- Ne znam / nemam mišljenje.

5.5. Uloga Uredbe o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu (LULUCF)

Kako bi sektor LULUCF-a mogao dodatno pridonijeti povećanju klimatskih ambicija do 2030. i postizanju klimatske neutralnosti do 2050.? Ocijenite stavke navedene u nastavku.

Ocjene se kreću od 5 (vrlo relevantno) do 1 (malo relevantno). Ne morate ocijeniti sve stavke.

	1	2	3	4	5
Pravila o obračunavanju u okviru LULUCF-a trebala bi biti stroža kako bi se otežalo stvaranje jedinica emisija LULUCF-a.	☐	☐	☐	☐	☐

Trebalo bi povećati razinu ambicije uklanjanja u čitavom sektoru LULUCF-a.	☐	☐	☐	☐	☐
Trebalo bi povećati postojeću fleksibilnost u načinu korištenja jedinica emisija LULUCF-a za ostvarivanje klimatskih ciljeva (npr. šire mogućnosti za fleksibilnost trgovanja unutar sektora LULUCF-a; veća fleksibilnost u odnosu na Uredbu o raspodjeli tereta, uključujući isključivanje poljoprivrednih emisija).	☐	☐	☐	☐	☐
Trebalo bi razviti metodologiju na razini EU-a za certificiranje emisijskih jedinica za uklanjanje ugljikova dioksida na razini poljoprivrednika i šumara za različite vrste uklanjanja ugljikova dioksida u šumarstvu i poljoprivredi, uključujući pošumljavanje, zaštitu i obnovu močvarnih područja, povećanje udjela ugljika u tlu ili skladištenje ugljika u proizvodima od drva s dugim vijekom trajanja.	☐	☐	☐	☐	☐
Ne znam / nemam mišljenje.	☐	☐	☐	☐	☐

5.6. Uloga energetske politike

U europskom zelenom planu jasno stoji da bi u slučaju većih ambicija u području klime Komisija trebala, prema potrebi, preispitati i predložiti reviziju relevantnog zakonodavstva do lipnja 2021.

Prema vašem mišljenju, koje bi zakonodavne instrumente u području energetike trebalo revidirati kako bi se doprinijelo povećanoj razini ambicije u području klime za 2030.?

(moguće je više odgovora)

- Direktivu o energetske učinkovitosti
- Direktivu o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora
- Uredbu o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime
- zakonodavstvo o unutarnjem energetske tržištu
- drugo
- nikakva revizija nije potrebna

5.6.1. Politike u području energije iz obnovljivih izvora

U slučaju više razine ambicije (veće od 32 %) u pogledu obnovljive energije, ocijenite moguće mjere/instrumente koji bi se mogli razmotriti.

Ocjene se kreću od 5 (vrlo relevantno) do 1 (malo relevantno). Ne morate ocijeniti sve stavke.

	1	2	3	4	5
Odlučnija provedba postojećeg zakonodavstva	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatna tehnička i financijska potpora za provedbu postojećeg zakonodavstva	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatne mjere za poticanje šireg europskog pristupa proizvodnji energije iz obnovljivih izvora (npr. prekogranični projekti za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora)	☐	☐	☐	☐	☐

Dodatne mjere za povećanje decentralizirane proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (npr. vlastita potrošnja energije, energetske zajednice)	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatne mjere za povećanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, uključujući razvoj potrebne infrastrukture	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatne mjere za povećanje proizvodnje energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora (u zgradama i u industriji)	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatne mjere za povećanje potrošnje energije iz obnovljivih izvora u industriji	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatne mjere za povećanje potrošnje energije iz obnovljivih izvora u zgradama	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatne mjere za povećanje potrošnje energije iz obnovljivih izvora u prometu	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatne mjere kojima se osigurava održivost uporabe biomase	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatne mjere za poticanje inovacija povezanih s proizvodnjom energije iz obnovljivih izvora	☐	☐	☐	☐	☐

5.6.2. Politike energetske učinkovitosti

U slučaju više razine ambicije (veće od 32,5 %) u pogledu energetske učinkovitosti, ocijenite moguće mjere/instrumente koji bi se mogli razmotriti.

Ocjene se kreću od 5 (vrlo relevantno) do 1 (malo relevantno). Ne morate ocijeniti sve stavke.

	1	2	3	4	5
Odlučnija provedba postojećeg zakonodavstva	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatna tehnička i financijska potpora za provedbu postojećeg zakonodavstva	☐	☐	☐	☐	☐
Obvezna primjena načela „energetska učinkovitost na prvome mjestu” u relevantnim odlukama o donošenju zakonodavstva, ulaganjima i planiranju	☐	☐	☐	☐	☐
Stroži standardi energetske učinkovitosti za proizvode	☐	☐	☐	☐	☐
Stroži standardi energetske učinkovitosti za zgrade	☐	☐	☐	☐	☐
Stroži standardi energetske učinkovitosti za industrijske procese, među ostalim putem integracije procesa i ponovne uporabe otpadne topline	☐	☐	☐	☐	☐
Stroži standardi energetske učinkovitosti za vozila za prijevoz	☐	☐	☐	☐	☐
Novi zahtjevi za poljoprivredni sektor i promicanje elektrifikacije poljoprivredne mehanizacije	☐	☐	☐	☐	☐
Donošenje standarda za sektor IKT-a za promicanje energetske učinkovitosti i ponovnu uporabu otpadne topline (npr. donošenjem odluka o lokaciji i obliku podatkovnih centara)	☐	☐	☐	☐	☐

5.6.3. Obnove

Obnova je ključni alat za smanjenje emisija stakleničkih plinova iz zgrada, promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora i poboljšanje energetske učinkovitosti.

Prema vašem mišljenju, koji je najbolji način za poticanje obnove zgrada?

(moguće je više odgovora)

- uklanjanje administrativnih prepreka koje onemogućuju energetske učinkovitost i obnovljiva rješenja
- informiranje i bolja komunikacija o širim prednostima održivih zgrada, osobito kad je riječ o smanjenju troškova
- češće i jasnije informiranje o potrošnji plina koje omogućuju pametna brojila kako bi se povećala osviještenost potrošača
- bolje obrazovanje i osposobljavanje arhitekata, inženjera i radne snage kako bi se osigurala kvalitetna obnova
- ciljevi za obveznu obnovu u određenim sektorima, npr. javne zgrade, socijalno stanovanje, škole, bolnice
- mehanizmi za obveznu uštedu energije
- obveza nadilaženja određenog standarda energetske učinkovitosti prije iznajmljivanja, postupno smanjenje broja zgrada s najlošijim svojstvima
- financijski mehanizmi (pristup financiranju i poticaji), uključujući programe koji su izravno povezani sa samom nekretninom, a ne s osobom koja je iznajmljuje
- promicanje ponuditelja „sve na jednom mjestu”, smanjenje administrativnog opterećenja i kašnjenja i drugi pristupi za olakšavanje postupka obnove, uključujući montažna rješenja za energetske učinkovitost spremna za ugradnju
- davanje kućanstvima prava na besplatne neovisne energetske preglede (npr. pregledi koje plaćaju nadležna tijela ili obveza za dobavljače fosilnih goriva za grijanje)
- određivanje cijena ugljika
- objedinjavanje manjih projekata kako bi ulaganja postala privlačnija
- suradnja s vlasnicima nekretnina kako bi se omogućio prelazak na klimatski neutralne zgrade odnosno zgrade s niskim emisijama
- promicanje uporabe ugovora o energetskom učinku i poduzeća za energetske usluge
- javni sektor kao primjer dobre prakse (npr. unajmljivanje ili kupnja klimatski neutralnih zgrada odnosno zgrada s niskim emisijama ili obnova postojećih javnih zgrada)
- poticanje boljeg urbanističkog planiranja za izgradnju održivih zgrada i obnovu postojećih zgrada te promicanje zelene infrastrukture (npr. zeleni krovovi ili zeleni zidovi)
- za unajmljene zgrade/stanove, iznalaženje novih načina za podjelu troškova i koristi zelenih rješenja s vlasnikom nekretnine
- poticanje građevinskog sektora na primjenu pristupa kružnoga gospodarstva, osobito dizajnom za jednostavno rastavljanje i produljivanje

životnog vijeka, primjenom učinkovitih materijala, korištenjem materijala s niskim udjelom ugljika i maksimalnim udjelom recikliranih i ponovo uporabljenih materijala

5.6.4. Prepreke pri obnovi

Prema vašem mišljenju, koje su glavne prepreke za češću i temeljitiju obnovu zgrada?

(moguće je više odgovora)

- suprotstavljeni interesi (različiti interesi vlasnika i stanara)
- dugo razdoblje povrata ulaganja
- nedostatak tehnologija
- nedostatak vještina u građevinskom sektoru / sektoru obnova i nedostatak radne snage
- ograničena ponuda unaprijed pripremljenih integriranih rješenja za obnovu zgrada koja se lako ugrađuju koju pružaju lokalni ponuditelji „sve na jednom mjestu”
- nemogućnost ili nespремnost kućanstava da plate energetske preglede
- nedostatak informacija / slaba informiranost potrošača
- nedostatak pristupa odgovarajućim rješenjima za financiranje
- neugoda i poteškoće zbog radova
- previše složeni administrativni postupci (ishođenje dozvola, potreba za brojnim kontaktima i ugovorima)
- moguć negativni utjecaj na zgrade
- nedostatak povjerenja u nove tehnologije i rješenja koja se nude na tržištu

5.7. Energetska infrastruktura i integracija sektora

Dekarbonizacijom se stavlja veći naglasak na izgradnju vodova za prijenos električne energije i potrebu za više pametnih mreža i lokalnih mreža za rješavanje pitanja sve decentraliziranije proizvodnje električne energije. Kad je riječ o plinskim mrežama, sve se više pozornosti pridaje dugoročnoj održivosti plinske infrastrukture kako bi se omogućila ugljično neutralna opskrba plinom.

Prema vašem mišljenju, koji bi trebali biti prioriteti planiranja infrastrukture u EU-u u predstojećim godinama kako bi se olakšala dekarbonizacija?

(moguće je više odgovora)

- Sve dok postoji velika potražnja za plinom, EU bi trebao omogućiti javnu potporu za izgradnju novih plinovoda.
- Potrebno je ostvariti ravnotežu između elektroenergetske i plinske infrastrukture. Električna energija ne može pokriti svu potražnju za energijom pa će plin i dalje biti potreban, ali će ga trebati dekarbonizirati. Dio proizvodnje električne energije može se tehnologijama pretvaranja električne energije u plin pretvoriti u sintetički plin/vodik i dopremiti do središta potražnje.
- Treba se usredotočiti na prijenos električne energije i pametne mreže. S obzirom na širenje električne energije iz obnovljivih izvora i elektrifikaciju potražnje za energijom, prioritet je proširiti elektroenergetsku mrežu, osobito kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal vjetra.

- ❑ Prirodni plin je fosilno gorivo i ne doprinosi dekarbonizaciji energetskeg sustava EU-a. Izgradnja nove plinske infrastrukture stvara učinak ovisnosti o ugljiku, koji će dovesti do daljnje potrošnje fosilnog prirodnog plina; opsežna dekarbonizacija plina moći će se postići tek u dalekoj budućnosti.

5.8. Uvjeti koji omogućuju provedbu i politike za industrijsku preobrazbu

Mnogi su se industrijski akteri u svojim najnovijim planovima obvezali na postizanje cilja klimatski neutralne Europe do 2050. Pritom ističu da za postizanje tog cilja, osim adekvatnog cjenovnog signala u pogledu ugljika u sustavu EU-a za trgovanje emisijama, trebaju biti ispunjeni konkretni uvjeti koji omogućuju provedbu.

Ocijenite te uvjete koji će omogućiti smanjenje emisija stakleničkih plinova u industriji u **vremenskom razdoblju do 2030.**

Ocjene se kreću od 5 (vrlo važno) do 1 (malo važno). Ne morate ocijeniti sve stavke.

	1	2	3	4	5
Postupna dekarbonizacija opskrbe energijom i industrijskih sirovina	☐	☐	☐	☐	☐
Konkurentne cijene čiste energije i sirovina	☐	☐	☐	☐	☐
Uspostava tržišta za proizvode s nultim i niskim emisijama ugljika intervencijom politike (npr. označivanjem, javnom nabavom, normama, jamstvima o podrijetlu)	☐	☐	☐	☐	☐
Pravni i financijski okvir EU-a za infrastrukturu i mreže	☐	☐	☐	☐	☐
Smanjenje administrativnog opterećenja, npr. brže ishodenje građevinskih i okolišnih dozvola	☐	☐	☐	☐	☐
Uzimanje u obzir predodžbe javnosti o nekim tehnologijama, primjerice hvatanju i skladištenju ugljika (CCS) te hvatanju i korištenju ugljika (CCU)	☐	☐	☐	☐	☐
Razvoj metodologije na razini EU-a za certificiranje jedinica za uklanjanje ugljikova dioksida na razini postrojenja za različite vrste uklanjanja ugljikova dioksida u energetici i industriji, uključujući korištenje bioenergije s hvatanjem i skladištenjem ugljika / mineralizacijom, hvatanje ugljika iz zraka s hvatanjem i skladištenjem ugljika / mineralizacijom	☐	☐	☐	☐	☐
Gospodarstvo s izraženijom kružnom dimenzijom, uz osiguravanje ponovne uporabe i recikliranja više proizvoda i materijala u EU-u, biranje proizvoda s manjim ekološkim i ugljičnim otiskom, smanjenje nastanka otpada i razvoj novih poslovnih koncepata za industriju EU-a	☐	☐	☐	☐	☐
Obvezna provedba preporuka iz energetskeg pregleda	☐	☐	☐	☐	☐
Davanje MSP-ovima prava na besplatne energetske preglede ili slične potpore	☐	☐	☐	☐	☐

Mehanizam za graničnu prilagodbu emisija ugljika kojim se industrijama EU-a omogućuje da se dekarboniziraju bez rizika od istjecanja ugljika (selidbe proizvodnje u zemlje s manje strogim propisima o klimi)	☐	☐	☐	☐	☐
Veći naglasak na zajedničkim rješenjima socijalnih partnera kojima se doprinosi postizanju klimatske neutralnosti i rješava pitanje pravedne tranzicije u sektoru	☐	☐	☐	☐	☐
Instrumenti potpore kojima se osiguravaju stabilni poticaji i veća sigurnost ulaganja, primjerice ugovori o ugljiku	☐	☐	☐	☐	☐
Veća usklađenost cjenovnih signala (uključujući poreze, pristojbe i cijene ugljika) za poticanje tehnologija za čistu energiju	☐	☐	☐	☐	☐
Jači cjenovni signal iz sustava EU-a za trgovanje emisijama	☐	☐	☐	☐	☐
Mjere potpore kojima bi se omogućilo uklanjanje manjka u financiranju između demonstracije i prve primjene inovativnih niskougljičnih tehnologija ili proizvoda te nesmetano kombiniranje s drugim EU-ovim instrumentima financiranja kao što je pojačani Inovacijski fond	☐	☐	☐	☐	☐
Sigurna opskrba održivim sirovinama potrebnima za vrijednosne lance čistih tehnologija	☐	☐	☐	☐	☐

5.9. Gospodarenje otpadom

U EU-u postoji sveobuhvatno zakonodavstvo o gospodarenju otpadom.

Prema vašem mišljenju, koje bi mjere gospodarenja otpadom mogle najviše pridonijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova?

najviše 3 stavaka za odabir

- uvođenje novih ciljeva za recikliranje otpada, primjerice za građevinski i industrijski otpad
- uvođenje općeg cilja sprečavanja nastanka otpada
- uvođenje cilja za smanjenje rasipanja hrane u EU-u
- uvođenje cilja za pretvaranje određene količine otpada od hrane i životinjskog otpada u bioplin
- uvođenje zakonodavstva usmjerenog na smanjenje emisija stakleničkih plinova iz otpadnih voda i tekućeg otpada (npr. kanalizacijskog mulja)
- zabrana odlaganja otpada koji se može tretirati na neki drugi način i ograničavanje spaljivanja što je više moguće kako bi se povećalo recikliranje
- usklađivanje tretmana spalionica otpada u okviru zakonodavstva o klimi

II. DIO (za stručnjake)

6. Politike EU-a i suradnja s trećim zemljama u pogledu klimatske politike

Opasnost od klimatskih promjena iziskuje odlučan i kontinuiran odgovor svih zemalja, a posebno zemalja s najvećim emisijama. Ukupni učinak nacionalnih klimatskih planova trenutačno nije dovoljan da bi se globalno zagrijavanje moglo zadržati na manje od 2 °C, a kamoli na manje od 1,5 °C. Udio EU-a u globalnim emisijama trenutačno iznosi 9 % i smanjuje se.

Zahvaljujući desetljećima provedbe klimatske politike EU je stekao bogato iskustvo i stručno znanje u području osmišljavanja i razvoja propisa, poticaja i pristupa utemeljenih na dokazima kako bi se potaknuo prelazak na niskougljično gospodarstvo. Kako ostatak svijeta nastavlja rad na postizanju svojih ciljeva iz Pariškog sporazuma, EU-ov model odvajanja gospodarskog rasta od rasta emisija stakleničkih plinova postao je posebno zanimljiv našim partnerima diljem svijeta. EU bi trebao odlučno nastojati iskoristiti svoja iskustva kako bi promicao povećanje ambicije na globalnoj razini, kako je predviđeno u Komunikaciji o zelenom planu.

Na sastanku u prosincu 2019. čelnici država i vlada EU-a pozvali su Komisiju da pravodobno prije Konferencije UN-a o klimatskim promjenama koja će se održati u Glasgowu u studenome 2020. predloži ažuriranje nacionalno utvrđenog doprinosa EU-a na temelju Pariškog sporazuma.

Osim toga, EU aktivnije surađuje s partnerskim zemljama kako bi potaknuo i podupirao dodatna nastojanja koja odražavaju najveće moguće ambicije s obzirom na nacionalne okolnosti. Solidarnost s najsiriromašnijim i najugroženijim zemljama koje se nose s posljedicama klimatskih promjena važnija je nego ikad.

Kako bi predvodio međunarodne pregovore, EU će morati razviti snažniju „diplomaciju za ostvarenje zelenog plana” s naglaskom na uvjeravanju i poticanju drugih da odrade svoj dio posla u promicanju održivijeg razvoja. Općenito govoreći, EU će morati upotrijebiti svoje diplomatske i financijske instrumente kako bi osigurao da zeleni savezi budu dio odnosa s partnerskim zemljama i regijama uzimajući u obzir i utjecaj klimatskih promjena na međunarodnu sigurnost.

6.1. Prioriteti klimatske diplomacije

Prema vašem mišljenju, na koja bi područja EU trebao usmjeriti svoju klimatsku diplomaciju i suradnju u predstojećim godinama?

(moguće je više odgovora)

- na zapadni Balkan, istočnu Europu i središnju Aziju
- na Bliski istok i sjevernu Afriku
- na supsaharsku Afriku
- na sjevernoatlantsko područje, uključujući SAD
- na Latinsku Ameriku i Karibe, uključujući Brazil
- na južnu Aziju, uključujući Indiju
- na istočnu Aziju, uključujući Kinu
- na jugoistočnu Aziju
- na Australiju, Novi Zeland i pacifičku regiju
- na skupinu G20 / G7
- na međunarodne financijske institucije (MMF, Svjetsku banku, OECD itd.)

6.2. Pristup razvojnoj pomoći i financiranju borbe protiv klimatskih promjena u trećim zemljama

Kad je riječ o razvojnoj pomoći i financiranju borbe protiv klimatskih promjena u trećim zemljama, koje pristupe smatrate najrelevantnijima?

(moguće je više odgovora)

- izgradnja koalicija za prilagodbu s najugroženijim zemljama i regijama
- omogućivanje zemljama s ograničenom opskrbom energijom da prijeđu izravno na klimatski neutralne tehnologije
- pružanje potpore razvoju sveobuhvatnih nacionalnih planova i strategija
- razvoj infrastrukture za niske emisije
- pružanje potpore za pravednu tranziciju
- razvoj praksi korištenja zemljišta koje su u skladu s klimatskom politikom i rješenja utemeljenih na prirodi
- promicanje kružnoga gospodarstva i dostojnih lanaca opskrbe
- razvoj održivih financijskih i investicijskih okruženja (poticajnih okruženja)

6.3. Usklađenost klimatskih, trgovinskih i drugih strateških instrumenata vanjske politike

Koja bi poboljšanja usklađenosti klimatskih, trgovinskih i drugih strateških instrumenata vanjske politike bila najvažnija za podupiranje prioriteta EU-a u prelasku na niske emisije?

(moguće je više odgovora)

- ambiciozno vanjskopolitičko djelovanje kako bi se druge zemlje potaknulo na povećanje ambicija u pogledu klime na razine slične onima u EU-u
- priprema na uvođenje graničnih mjera kako bi se izbjeglo istjecanje ugljika u slučaju da druge zemlje ne odgovore sličnim mjerama
- pozitivna trgovinska suradnja u kontekstu tarifa te pravila, normi i propisa o javnoj nabavi
- promicanje dijaloga o zelenim tehnologijama i niskougljičnom gospodarstvu
- provedba odredbi o klimi iz poglavlja o trgovini i održivom razvoju iz sporazumâ o slobodnoj trgovini
- EU kao uzor drugim zemljama: povećanje cilja za smanjenje emisija stakleničkih plinova za 2030. od 50 do 55 % u odnosu na 1990.
- poticanje daljnjeg napretka u području klimatske politike u drugim međunarodnim forumima kao što su ICAO (zrakoplovstvo) i IMO (pomorstvo)
- bolje rješavanje pitanja sigurnosnih implikacija klimatskih promjena
- intenzivniji dijalog na razini čelnika

6.4. Ciljevi za iduću konferenciju UN-a o klimi (COP26)

S obzirom na vodeću ulogu EU-a u međunarodnoj klimatskoj politici, koje ciljeve za iduću konferenciju UN-a o klimi, koja će se održati u Glasgowu, smatrate najvažnijima?

(moguće je više odgovora)

- zadržavanje globalnog zamaha i angažmana dionika u potpori provedbi Pariškog sporazuma jasnim obvezivanjem na povećanje globalne ambicije u skladu sa znanstvenim spoznajama
- angažman nedržavnih dionika u borbi protiv klimatskih promjena
-

predstavljanje ambicioznih dugoročnih strategija za niske emisije stakleničkih plinova

- završetak rada na Pravilniku iz Katowica kako bi Pariški sporazum postao u potpunosti operativan
- najava novih glavnih ciljeva - nacionalno utvrđeni doprinosi
- postizanje dogovora o postupku uspostave paketa za financiranje borbe protiv klimatskih promjena nakon 2025.
- uspostava postupaka za usmjeravanje sredstava iz privatnog sektora u održiva i otporna ulaganja u području klime
- povećanje udjela međunarodnog financiranja borbe protiv klimatskih promjena za prilagodbu i otpornost
- ostvarivanje napretka u okviru programa rada Varšavskog međunarodnog mehanizma kako bi se riješila pitanja gubitaka i štete uzrokovanih klimatskim promjenama u najugroženijim zemljama u razvoju

II. DIO (za stručnjake)

7. Dodatne informacije

Postoje li još neki ključni aspekti koji nisu navedeni u pitanjima, a željeli biste ih komentirati?

najviše 1000 znakova

Prema potrebi učitajte kratke dokumente o stajalištu ili sažetke politika u kojima se izražavaju vaša stajališta ili stajališta vaše organizacije.

Datoteke ne smiju biti veće od 1 MB.

Dopuštene su samo datoteke u formatu pdf,txt,doc,docx,odt,rtf